

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

(ВЛАСНИК МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА)

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а ПРЕМА ПОТРЕБИ и више пута НЕДЕЉНО. ПРЕТПЛАТА СЕ ПОЛАЖЕ У НАПРЕД, и ТО НАЈМАЊЕ ЗА ПОЛА ГОДИНЕ, КОД СВИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ ВЛАСТИ, и ИЗНОСИ: 20 ДИНАРА НА ГОДИНУ ЗА ДРЖАВНА и ОПШТИНСКА НАДЛЕШТВА, а ЗА СВЕ ДРУГЕ ПРЕТПЛАТНИКЕ у ОПШТЕ 12 ДИНАРА ГОДИШЊЕ. ИНОСТРАНСТВО: ГОДИШЊЕ 24, ПОЛУГОДИШЊЕ 12 ДИНАРА у ЗЛАТУ. ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ „ПОЛИЦИЈСКОГ ГЛАСНИКА“ НЕ ПРОДАЈУ СЕ. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за полициског писара прве класе начелства округа рудничког, по старом закону, Душана Атанацковића, полициског писара исте класе среза качерског, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза лесковачког, по старом закону, Војислава Ристића, полициског писара исте класе среза подунавског, без права на накнаду путних и селидбених трошкова;

за полициског писара прве класе начелства округа нишког Мирка Гавриловића, полициског писара исте класе ср. моравског, округа нишког, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза бољевачког Радослава У. Шљивића, полициског писара исте класе среза власотиначког, без права на накнаде путних и селидбених трошкова;

за писара друге класе Министарства Унутрашњих Дела Војислава Стефановића, полициског писара друге класе управе вароши Београда;

за полициског писара друге класе среза пољаничког Стојчу Поповићу, полициског писара исте класе начелства округа рудничког, по молби;

за полициског писара друге класе среза посавског, округа бео-

градског, Милутина Д. Поповића, полициског писара исте класе среза власотиначког, без права на накнаду путних и селидбених трошкова;

за полициског писара друге класе среза поцерског Атанасија Павловића, полициског писара исте класе среза пољаничког, по службеној потреби;

за полициске писаре друге класе управе вароши Београда: Рајка Симића, полициског писара исте класе начелства округа нишког, по молби, и Владимира Константиновића, полициског писара исте класе среза поцерског, по службеној потреби;

за полициске писаре друге класе начелства округа нишког: Љубивоја Абдулића, полициског писара исте класе среза косаничког, и Василија Николајевића, полициског писара исте класе среза јасеничког, округа смедеревског, — обојицу по службеној потреби;

за полициског писара друге класе среза власотиначког Жарка Јанаковића, полициског писара исте класе среза подунавског, без права на накнаду путних и селидбених трошкова;

за полициског писара друге класе среза рачанског Милана Ж. Цветковића, полициског писара исте класе среза ариљског, по службеној потреби;

за полициског писара друге класе среза подунавског Драгишу Кујунџића, полициског писара исте класе среза посавског, округа београдског, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза масуричког Петра Радичевића, полициског писара исте класе начелства округа нишког, по молби;

за полициског писара треће класе среза колубарског, округа београдског Михаила Павловића, полициског писара исте класе среза масуричког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза моравског, округа нишког, Светислава Обрадовића, полициског писара исте класе начелства округа нишког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза колубарског, округа ваљевског, Чедомира Ђурића полициског писара исте класе управе вароши Београда, по молби;

за полициског писара треће класе среза косаничког Чедомира Годоровића, полициског писара исте класе среза рачанског, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза ариљског Душана Антића, полициског писара исте класе среза копаоничког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза подунавског Момчила Д. Спасића полициског писара исте класе среза ресавског, по молби;

за полициског писара треће класе среза трнавског Љубишу А. Рачића, полициског писара исте класе среза пожешког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза Љубићског Драгутина Станковића, полициског писара исте класе среза посавског, округа београдског, по службеној потреби;

за полициске писаре треће класе управе вароши Београда: Милана Стојановића, полициског писара исте класе среза посавског, округа београдског, по молби: Морица Демају, апсолвираног правника и Драгољуба Ристића, практиканта исте управе;

за полициског писара треће класе начелства округа тимочког Данила Радивојевића, апсолвираног правника;

за полициског писара треће класе среза копаоничког Максима Савелића, апсолвираног правника;

за полициског писара треће класе среза пожаревачког Милорада М. Матића, апсолвираног правника;

за полициског писара треће класе среза зајечарског Тихомира Мирковића, правника;

за полициског писара треће класе среза власотиначког Милана Тадића, учитеља;

за полициског писара треће класе среза неготинског Аранђела Галића, пореског помоћника;

за полициског писара треће класе среза рачанског Панту Ђирића, практиканта среза подгорског; и

за полициског писара треће класе среза пчињског Драгутина Ф. Ковачевића, пореског помоћника.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 19. јула 1913. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, а по са слушању Министарског Савета, решено је:

Јован Л. Симић, полициски писар прве класе среза неготинског; Велимир Јовичић, полициски писар прве класе среза лесковачког;

Драгомир Нешковић, полициски писар прве класе среза трнавског; Михаило Т. Кичић, полициски

писар друге класе среза пчињског; и

Драгољуб Поповић, полициски писар друге класе управе вароши Београда, разрешавају се од досадашње дужности у поменутих срезовима — управи — и стављају на расположење Врховној Команди на терет ратног кредита с правима, која им даје указ од: 26. септембра 1911. год.; 2. маја 1912. године; 15. априла 1911. год. и 29 јуна 1910. год. за последњу двојицу и оним, која су стекли постављењем Врховне Команде, у колико су она у сагласности са законом о уређењу округа и срезова и законом о чиновницима грађанског реда, односно квалификација.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 19. јула 1913. год. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ЗАДРУЖНО НАСЛЕДНО ПРАВО

ПО

ГРАЂАНСКОМ ЗАКОНИКУ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

(НАСТАВАК)

У осталом, и у самој инокосној кући није, код усвојења, наслеђивање ограничено само на односе између усвојиоца и усвојеника. И збиља, §. 410. Грађ. Зак., предвиђајући случај да усвојеник умре без потомства, вели да ће њега тада наследити крвни потомци усвојичеви, и то наслеђивања обухвата „... и оно што сам (— т. ј. усвојеник —) стече и приплоди“ (§ 410. Грађ. Зак.). Као што видимо, усвојеник, ако је то мушко лице — случај којим се ми овде бавимо — не постаје само грађански син према усвојоцу, већ се и између њега и крвних потомака овога, синова (кћери), унука, и т. д., ствара цивилно сродство. Крвни син, н. пр., усвојичев добија у усвојенику грађанског брата, деца његова добијају у њему грађанског стрица и т. д.. А кад је тако, онда из тога треба извести да и усвојеник може, такође, наследити свог брата и своју сестру по усвојењу, ако би они умрли без потомства, односно наследити њихово сопствено потомство, своје синовце, синовце, нећаке, нећаке, по усвојењу, ако би ово умрло не оставивши после себе потомака. У овом смислу се изражава и Г. А. Ђорђевић који вели: „И усвојено дете наслеђује усвојичеве потомке оним истим редом и онако, којим би редом и како би их наследило и рођено дете усвојичево“ (Наследно Право, стр. 101.). А тако исто узима ту ствар и Касациони Суд, као што се то,

н. пр., види из одлуке његовога одељења од 30. Марта 1885. год., Бр. 1120., у којој стоји ово: „Усвојено дете, по чистом и јасном законском наређењу §. 138. Грађ. Зак., добија сва права свога поочима и своје помајке, па и наследна и равна се у свему рођеној деци, ако би их поочим или помајка имали, а по §. 410. Грађ. Зак., такво усвојено дете по смрти наслеђују деца поочимова или помајкина у свему оном, што од поочима наследи, а и у осталом, што би тако усвојено дете стекло. По томе и логично је и прavedно да и оно своју браћу, децу поочимову наследи, кад ова без потомства остану, искључујући из наслеђа своје посестрима, односно рођене сестре по којникове“ (Гојко Никетић, *op. cit.*, стр. 251.. В. исту одлуку наведену и код А. Јовановића, *op. cit.*, стр. 94., прим. 4.).

Шта више, у колико се тиче онога имања које је усвојеник наследио од поочима или од помајке, то имање, ако би усвојеник умро без потомака и ако не би било ни крвних потомака усвојиоца, иде, по §. 410. Грађ. Зак., родбини поочима и помајке по законом реду¹⁾. Што се, пак, тиче имања које је усвојеник сам стекао оно, у овом случају, одлази његовој крвној родбини.

Живојин М. Перић.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

О ИСТУПИМА

ОД

Д-Р ТОМЕ ЖИВАНОВИЋА

(НАСТАВАК)

§ 10. О иступима у погледу касапа, механџија, цигљара и топача.

Ови иступи су предвиђени у глави ХЛI к. з., чији је наслов: „О касапима, механџијама, цигљарима и топачима (саланиџијама)“. Они су:

I. *Истуи из § 368 к. з.* — „Кланице или места, вели се у овом §, где касапи стоку кољу, као и топаче (салане) и цигљане могу само изван вароши постојати. Исто тако не смеју кланице или топаче на текућој води више села или вароши бити.

Који противно овоме поступи и на прву опомену полицајне власти не уклони, да се казни у новцу од десет до тридесет талира“.

1. а) Радња се састоји дакле:

1^о У држању кланица и топача у вароши или села. „Места, где касапи стоку кољу“ су такође „кланице“, то је овај став излишан.

¹⁾ „По ово право усвојичевих сродника, вели А. Ђорђевић (*op. cit.*, стр. 102.), није у суштини право наслеђа него право на повраћај оних добара, која су путем наслеђа припаала усвојеноме детету из усвојичеве породице; оно је, дакле, само право повраћаја наслеђа (које се у француском праву назива *le retour successoral*).“ За ову француску установу коју Г. Ђорђевић овде помиње в. В. Lacantinierie, *Précis de droit civil*, t. II, n^о 84 et suiv..

20 Или у државу циљана у вароши.

б) За појам овог иступа потребан је један специјалан услов инкриминације: да се кланице и т. д. држе у вароши и т. д. и поред опомене полицајне власти, да се одатле уклоне.

2. Кривац. — Виност није потребна.

II. Истуци из § 369 к. з. — «Новчаном казни од десет до двадесет галира, вели се у овом §, да се казни:

1. Касапин, који се усуди на другим местима осим оних, од полицајне власти означених месо продавати».

а) Радња се састоји дакле у продавању меса од стране касапа на другим местима, а не на оним, које је полицајска власт означила. Под полицајском влашћу разуме се наравно и овде као и у опште и општинска власт у местима, где нема полицајске.

б) Кривац. — Виност није потребна.

2. Касапин, који се усуди заклати марвинче од другог купити и продавати».

а) Радња се састоји дакле у куповини заклатог марвинчета од другог и продавању истог од стране касапина.

б) Кривац. — В. 1 б.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ГОРКИ КОЛАЧИ

(СВРШЕТАК)

„Пеција“ и „Пурца“ појавише се ускоро пред једном двокатницом, на чијој је фирми стајало крупним, излизаним словима: *Посластичарница Неце Магазиновића*. Зграда је лицем гледала у главну улицу, а прочељем у једно узано и мрачно хор-сокаче. „Пеција“ и „Пурца“ уђоше у то сокаче. На оном зиду посластичарнице који се налазио у том сокачету, била су два прозора: један велики, двокрилни, и други сасвим мали који се састојао из једног окна.

Пеција брзо скиде свој калут, прислони га на малено прозорско окно, да се не би чуо звук од разбијања, па онда притиште. Стакло, с тупим звуком, прште и поиспада из ћерчица.

Он ослушну за тренутак: на улици мртви мир.

— „Хај сад унутра!“ — окрете се Пеција Пурци подигнувши га до висине разбијеног прозорчета. „Само, кад будеш унутра“, продужава шепатом, „кресни одмах машину, запали свећицу, и пази да што не

претуриш, те да лупа не пробуди оне на горњем спрату!“

Пурца, за кога су с правом тврдили, да би се могао провући кроз иглене уши, провуче се без по муке кроз прозорче, које није било шире од две педи, и, ушав, унутра, запали свећицу, приђе великом прозору, и отвори га изнутра.

Пеција, који је само на то и чекао, једним скоком створи се на великом прозору, па одатле опрезно сиђе у дућан.

Нису смели дангубити. Све што је било вредно за јело, и што се могло понети, понели су. Неколико блехова тек начетих колача поређаше један преко другог у увезаше их кананом све уједно, а један, нарочито понети џак, напунише до врха земичкама и перецама, па се, са целим својим „пртљагом“, вратише натраг, истим путем којим су и дошли.

Но, тек што су искочили напоље, а од суседне улице зачуше се корацаи.

— „Пст! Овамо, уза зид! И не мичи се!“ — и обојица се окаменише, не дишући.

Кораци су се чули све ближе и ближе, и још неколико секунда, па ће се непознати пролазник појавити на углу зграде, а према сокачету у коме су они били.

У тренутку, кад је Пеција помислио, како ће с Пурцом да стругне у помрчину, непозната особа искрсну на углу улице и карактеристично се закашља три пута уза стопце:

„Хо, добро је! То је Јанко!“ — рече Пеција.

И, заиста то беше Јанко Ветар.

Пеција и Пурца сад слободно изађоше из склоништа и журним се корацима упутише у помрчину, ударајући нарочито оним забаченим варошким улицама које су и дању пусте, а којима, ноћу, нема нигде живе душе, па ни стражара.

После педесетину корачаји, „Ветар“, који је ишао за њима, стиже их, Али, какво изненађење! О рамену обешечаког „Ветра“, висила је нека огромна пушкетина са такнутим бајонетом!

— „Шта је то несрећнице?“ — зграну се Пеција.

— „Ништа! Пушка! Видиш ваљда! Поклонио ми је ча-Пера патролција!“ — смешка се „Ветар“.

— „Кад ти је поклонио?“

— „Мало пре, кад је спавао. Лепо пролазим ја улицом, и кад сам био према шути Ђоке магације чујем изнутра некакво снажно хркање. Љупопитљив, зауставим се, да видим, коме је то добросрећнику пало на памет, да у отвореној шути спава на оваквом мразу. Креснем машину, и нагнем се над отвор, на коме није било ни прозора, ни капка, и, на своје чудо, спазим ча-Перу патролцију, како седи заваљен, наслоњен леђима уза зид, обе руке загњурио у џепове, да му не би озебле, а пушку оставио слободну покрај себе, прислоњену уза зид. Пружим руку, дохватим за бајонет, и без шума и муке извучем пушку. Ево видите је: вреди бар колико један плектих ваших колача! Је л' те, да сам заслужио похвалу?“

— „Јеси! И ево ти је!“ — рече гневно Пеција, и један неочекивани шамар одјекну у помрчини.

— Сада си нашао да се шалиш с патролцијама, када се још нисмо честито ни вратили с посла, гаде један!“ — рече Пеција, па истрже пушку из Јанкових руку, заошија њоме, и хитну је у једну од суседних авлија.

На углу Симићеве улице стигоше их и остала два „завереника“: „Миш“ и „Клисарче“, те онда цео „колегијум“ пође заједно на угворено место, да тамо подели плен и да се почасте.

* * *

Сутра дан пуче глас по вароши о извршеној похари ча-Нецине посластичарнице. Сама похара била је прилично интересантна, јер, сем колача, није из дућана више ништа украдено, ма да је унутра било ваздан ситних ствари од вредности, а, у закључаној фијоци, чак и ситнине у износу око тридесет динара.

И за најобичнију иследничку памет било је јасно, да су дело извршили страсни љубитељи колача: деца. Та претпоставка одмах је несумњиво показана као истинита, кад су на патосу констатовани отисци босих дечијих ногу. Зато истрага и пође тим правцем.

Како у вароши није било распуштеније деце од малих извршиоца овог дела, то одмах, у самом почетку, узеше њих на одговор. Мали „Миш“, који се алсанциских батина бојао као живе ватре, одаде све. За њиме признадоше и остали. Па,

како се није имало шта више истраживати, спроведоше их суду.

Пошто је суд донео решење о стављању малишана под суд и у притвор, акта кривице буду предата надлежном судском чиновнику, да изврши саопштење решења оптуженима.

— »Пусти ми оптужене по делу опасне крађе« Неци посластичару!« заповеди он апсанцији, очекујући да угледа пред собом те »опасне«, »окореле«, зликовце.

Но, како беше његово изненађење, кад се врата отворише и кад у собу уђе бедна гомила бледе, испијене и просјачки одрпане деце, која га посматраху пренеражено и унезверено.

Један од њих, мали »Мип«, плакао је тихим али очајним детињским плачем, а други, Јанко »Ветар«, тако је страховито кашљао, да се сав превијао, и да се сваки час чинило е ће плућа искашљати. Спавајући на апсанском поду, бос и полу-го, он је био ужасно назебао на хладним децембарским ноћима.

— »Шта сте учинили несрећници?« — пита их чиновник.

— »Ништа, господине!« — одговарају »Пеција« и »Клисарче« — »Били смо гладни, и узели смо мало колача и переца. То је све. Паре нисмо ником украли!«

— »А зар колачи нису паре? Зар они ништа не коштају чика-Нецу? Знате ли, да закон то казни?«

Они ћутаху непомићни.

— »Води их!« — рече чиновник апсанцији, после извршеног саопштења, и, оставши опет сам, предаде се мислима.

Без родитељске неге, без мајчине љубави, без домаћег васпитања, ови мали несрећници морали су доћи у сукоб с Друштвом и његовим законима. Немајући домаћег васпитања, они, услед тога, немају онај морални регулатор, који би их, као оно Буњановог поклоника, безбедно провео кроз Сцилу и Харибду заводљивих животних искушења. Друштвена оруђа поправке битно се разликују од породичних. Родитељска блага физичка казна деце, има, у ствари, више карактер савета. Породица саветује. Друштво казни. Породични савети имају извор у нежности и љубави родитељској. Друштвена казна има првенствено, основ у друштвеном интересу. Па, чак и кад не казни, Друштво, оли-

чено у својим законима, ипак притвара малолетног »опасног« крадљивца, држи га у притвору док се судском пресудом не утврди, да је дело учинио без разбора. А што ће мали оптуженик, док се не утврди, да је дело учинио без разбора, остати, можда, без живота, то друштво не пита.

И, заиста, кад је »председавајући« поротног суда, на дан претреса, наредио одацији, да пусти оптужене у судску дворану, унутра уђоше само њих троје: »Пеција«, »Ветар«, и »Клисарче«.

— »Где су остала двојица? — пита »председавајући«, који још није приступио разматрању акта.

Један од судија, који је био добро упознат с предметом, наже се, да објасни свом колеги:

— »Остала су двојица умрла. Један од запалења плућа, други од тифуса«.

— »Види ти, молим те!« — рече расејано »председавајући« тобож зачуђен за тренутак, а затим се опет апатично загњури у акта, и, без и једног знака узбуђења на лицу, приступи, као и обично, шаблонском извићању.

За поротном одлуком следовала је убрзо и судска пресуда. »Пеција« и »Ветар«, за које је нађено, да су учинили дело с разбором, бише осуђени неколико месеци затвора, а »Клисарче«, за кога је поротни суд напшао, да је дело учинио без разбора, имао се у смислу пресуде, предати родитељима, или тоторима, да га ови казне.

По себи се разуме, да мали Сима »Клисарче« никад од свог красног оца није извукао никакву казну. У место тога, он се и даље безбрижно и весело пентрао по звонари, окружен новим »колегијумом«, који је, због својих малих угурсулука и ситних, »простих крађа«, врло често задавао посла месној полицијској власти.

Судбина »Пеције« и »Ветра« била је много бурнија. Кад су се, по издржању казне, вратили натраг, одмах првих дана дођоше у сукоб с влашћу, која је, напослетку била принуђена, да их протера из места. Од то доба почиње »Ветрова« каријера вашарског коцкара. »Пеција« је, пак, отишао још један корак даље: он поста интернационалним. При свем том, с времена на време свраћао би и у Београд ради извр-

шења какве веће операције. Није прошло ни неколико година, а оба »мајстора« долијаше, и нађоше се опет заједно, али међу новим »колегијумом«, и окружени тврдим зидинама београдског казненог завода.

Бедна, трагична судбина, али која, зато што је потпуно заслужена, ипак није тако тужна као судбина она друга два малишана, који су своју детињску дружбу с неваљалцима морали платити својим младим животима....

В—в.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Драг. Матић, деловођа општине горњо-томичке упутио је питање овакве садржине:

Пресудом суда општинског од 26. јуна прошле године кажњено је једно лице затвором због дела из § 375. а. кривичног закона. Пресуда је извршеном постала 9. августа прошле године. На дан 24. истог месеца, један пријатељ кажњенога лица на протоколу саслушања код истог суда изјавио је, да ће он казну да плати до 1. новембра исте године, а, ако он то не учини, нека га власт казни за обману власти и нека наплату казне изврше егзекутивним путем из његове имаовине. Општински суд уважио је молбу овога пријатеља и донео решење, да тај пријатељ плати казну од педесет динара у место кажњенога лица. Међу тим тај молилац одмах по објави мобилизације војске оде у рат, и у рату је погинуо. Тако је до данас остала неизвршена казна над лицем, које је учинило дело из § 375. а. кривичног закона, као и наплата новца од поменутог молиоца. — Пита се: треба ли сада казну над лицем одговорним за дело из § 375. а. кривичног закона извршити, или треба наплату извршити из имаовине његовог покојног пријатеља, и, ако се наплата не може ни од кога извршити, има ли овде какве одговорности до општинских часника?

Одговор:

Дело из § 375. а. кривичног закона казни се затвором до тридесет дана. — Ко буде осуђен на неку казну због иступног дела, па би желео досуђену казну другом казном за-

менити, дужан је, према § 318. кривичног закона, да се тога ради обрати власти, која га је осудила, и она му може по молби учинити, ако нађе да кривац то по чему заслужује, па му казну затвора преобратити у казну новчану рачунајући један дан затвора од три до десет динара, или му казну новчану преобратити у казну затвора рачунајући од три до десет динара у један дан затвора. — Али, да би се могла извршити ова замена казне, потребно је, да само *кажњено лице* моли, да му се казна замени. Друго лице, страна, пријатељ, пуномоћник, не могу такве молбе чинити. — Сем тога и сама казна, па ма била и новчана, не може се извршити, односно наплатити, према другом лицу него једино према *кажњеноме*. — Према томе општински суд је погрешно што је примио поменућу молбу за замену казне, као што је погрешно, што је репашао, да новчану казну наплати од пријатеља *кажњеног лица*. — Пристанак тога пријатеља, да новчану казну плати у место кривца, нема правне важности, јер се њиме долази у супрот прописима јавноправног карактера, који се не могу мењати вољом и пристанком заинтересованих лица. Дакле обавеза тога пријатеља је без значаја. Но, како је општински суд донео решење, да новац положи тај пријатељ у место *кажњеног лица*, то настаје питање, да ли општински суд ипак може да наплату изврши? На случај да је то решење било саопштено молиоцу и да се овај противу истога није жалио, може се наплата извршити из имаовине покојникове, на основу тога извршног решења, јер је то решење закон за расправљени конкретни случај — *res indicata*. Но, ако то решење није постало извршно, наплата се не може никако извршити. — Што се тиче извршења казне над *кажњеним лицем* због дела из § 375, а. кривичног закона, томе се извршењу не може приступити, јер је казна застарела према § 396. кривичног законика, пошто је од дана извршности пресуде прошло више од три месеца. — Због ове застарелости могли би бити криви органи општинске власти, ако је наступила та застарелост услед намере или нехата општинских членика, Ако су општински органи били у немогућности, да изврше

казну над *кажњеним лицем*, или извршену казну нису могли приступити услед других, пречих, хитних, неодложних послова, онда до њих неће бити одговорности.

* * *

Полицијски писар г. А. Борђевић актом од 14. маја ове године упутио је питање овакве садржине:

Начелник срески пресудом својом осуди једно лице због дела из § 22. уредбе о кафанама на новчану казну од двадесет и пет динара у корист државне касе. Пита се: шта ће власт да ради, ако осуђени није у стању ову новчану казну платити, и да ли за овакве случајеве вреди пропис из § 28. кривичног закона по коме се новчана казна замењује затвором, ако осуђени не може новчану казну платити трећином свога имања.

Одговор:

Кад је новчана казна толика, да је кривац не може исплатити трећином свога имања, онда му се према § 28. кривичног закона новчана казна замењује казном затвора. Али ово законско наређење односи се само на казне новчане за тежа кривична дела, а не и за испуна дела, јер § 28. долази у част прву кривичног закона, која говори о *кажњењу злочинстава и преступљења*. Овакво законско наређење, по коме се при наплати казне узима у обзир имућност осуђеног лица, налази свога правдања заиста само код преступних дела, која се казне већим новчаним казнама, а не и код испуних кривичних дела која се могу казнити највећом новчаном казном за иступе прописаном до три стотине динара; казна новчана, кад је већа од три стотине динара, и кад њу осуђени не може да плати трећином свога имања, може да буде кобна за осуђеног, те му се за то и замењује затвором, док испуна новчана казна, до три стотине динара велика, није у стању, претпоставља се, да упропасти човека, те се код тако релативно-ниске казне не води рачуна о имаовном стању осуђеног, већ се од њега тражи да он на ма који начин плати новчану казну. — Да се пропис из § 28. кривичног закона не односи на испушне кривице, види се из § 316. кривичног закона, који се налази у трећој части тога законика, која говори о *каж-*

њењу испуљења, а по коме се законском пропису новчана казна замењује затвором, рачунајући један дан од три до десет динара, ако осуђени на новчану казну није у стању ову платити. Дакле код *кажњења испуљења* се не помиње могућност плаћања казне трећином имаовине осуђеног лица. — Што се тиче оцене питања, шта треба власт да ради, ако новчану казну за дело из уредбе о механама или кафанама не може никако да наплати од осуђеног лица, ваља имати у виду ово: уредбе о механама и о кафанама нису предвиделе, да ће се новчана казна у случају немогућности наплате моћи претворити у казну затвора; али забрана једне недозвољене радње не треба да остане без санкције према онима који немају никакве имаовине; према томе намера законодавца је била, да пропис из § 316. кривичног закона важп не само за испуна дела из треће части кривичног закона него и за сва испуна кривична дела која се *кажњавају* по специјалним законима; наређење из § 316. кривичног закона јесте правило које се односи у опште на све кривице испушне природе без обзира на то по коме се закону оне *кажњавају*. — Из овде изложенога излази, да се од лица *кажњеног новчаном казном* по уредби о кафанама, може казна наплатити без погледа на његово имаовно стање, и да се на случај немогућности наплате та новчана казна мора заменити казном затвора.

* * *

Суд општине параћинске актом № 507. од 19. фебруара ове године престао је овакво спорно питање:

Општински суд је благовремено саставио свој буџет за прошлу годину и послао га сходно члану 131. закона о општинама на преглед и оцену начелнику среском. По извршеном прегледу начелник срески је са својим примедбама (којима се повећавају издаци па и прирез општински) вратио буџет општинском суду. Општински одбор није усвојио примедбе среског начелника, учињене на овај буџет, те је општински суд буџет са актима вратио среском начелнику и умолио, да сходно члану 131. одељку трећем закона о општинама буџет спроведе окружном одбору на ра-

сматрање и решење, пошто је исти и од стране општинског збора одобрен пре него што је и слат средском начелнику; али начелник средски понова буџет врати општинском суду са извештајем, да остаје при својим примедбама, према којима суд треба буџет да изнесе општинском збору на решење. Тако је тај предмет ишао од општинске власти до средског начелника и на траг, те је остао нерешен од стране надлежне власти, пошто су органи општинске власти сматрали, да је на њиховој страни право, а да средски начелник врши злоупотребу дужности. Дакле, уношењем већих кредита у општински буџет и ангажовањем веће стопе приреза општинског, појавило се спорно питање о процедури за одобравање буџета, односно приреза, од стране збора општинског и других власти.

Објашњење:

По члану 167. Устава, никакав општински прирез не може се установити без одобрења општинског збора. Истим чланом Устава одређено је, да ће закон одредити у којим ће случајевима бити потребно одобрење и које друге власти за општински прирез. — Закон о општинама у члану 131. прописао је поступак, како ће се радити на одобравању буџета и приреза општинског ако прирез не би био већи од 50% по суми непосредног пореза разрезаног у тој општини за дотичну годину, а у члану 132. прописао је поступак, како ће се одобрвати буџет ако је за подмирење општинских расхода потребан већи прирез од 50% по суми непосредног пореза, који је у општини разрезан за годину, у којој се буџет прави. — Али наређења из ова два члана закона о општинама нису довољно јасна и израђена су тако, да један други допуњују. — По члану 131. закона о општинама: ако се у буџету расходи поклапају са приходима, те није потребан никакав прирез, или ако прирез не би био већи од 50% по суми непосредног пореза, разрезаног у тој општини за ту годину, онда се буџет, пошто га реши и одобр општински одбор, шаље на примедбу надлежној надзорној власти. Надзорна државна власт дужна је, да овај буџет прегледа у року од десет дана од пријема истог и

увери се: да ли су у исти унесени сви они издатци, који по закону о општинама и другим законима падају на терет општине, и то у оноликим сумама, колико су по тим законима потребне, па ако је буџет исправан, она га одмах шаље на одобрење окружном одбору, а ако у исти није унесено све што треба, она о томе чини општинском одбору своје примедбе. На случај да општински одбор усвоји примедбе надзорне власти, он поправља буџет, а ако их не усвоји, он шаље своје против-разлоге, па био први или други случај, враћа буџет надзорној власти у року од десет дана, а ова га шаље окружном одбору на одобрење по закону о уређењу округа и срезова. — Овај члан не предвиђа ништа о одобравању приреза од стране општинског збора т. ј. о времену кад ће се прирез изнети на решење збору, као што не предвиђа ни то, да ли ће на процедуру имати утицаја, ако би по примедбама надзорне због већих издатака прирез морао бити већи од 50% по суми непосредног пореза. — Међу тим овај члан предвиђа нешто, што се и не односи на израду и одобравање буџета са прирезом до 50% непосредне порезе, јер садржи у себи став: „Ако окружни одбор не прегледа буџет у року од три месеца од дана пријема, а Министар финансије у року од три месеца у случајевима где он одобрава буџет, сматраће се, да је општински буџет одобрен заједно са примедбама надзорне надлежне власти“. Ма да Министар финансије одобрава буџете са прирезом већим од 50% непосредне порезе, о чему говори члан 132. закона о општинама, ипак је у члану 131. тога закона унето, шта ће бити, ако Министар финансија у одређеном року од три месеца не прегледа буџет. — По члану 132. закона о општинама: ако је за подмирење општинских расхода потребан већи прирез од 50% по суми непосредне порезе, која је у општини разрезана за дотичну годину, одбор, пошто претресе и реши општински буџет, шаље га надзорној власти на примедбу. Надзорна власт разматра овај буџет у року од десет дана, па ако нађе, да нису унесени сви издатци, које је требало унети, она чини своје примедбе и враћа га од-

мах општинском суду, односно одбору. У овом истом року враћа буџет и ако нема никаквих примедба. Одмах по пријему буџета одбор одређује дан за збор, коме се износи на решење питање о прирезу по примедбама надзорне власти, ако ових има, иначе према буџету, који је одбор решио. Кад збор донесе своју одлуку, општински суд шаље буџет заједно са одборском одлуком надзорној власти, а ова га шаље окружном одбору, који га са својим мишљењем спроводи на одобравање Министру Финансија. Ако општински збор не одобр тражени прирез, а издаци, унесени у буџет по одлуци одбора или по примедбама надзорне власти, не би могли бити подмиреени другим општинским приходима нити се по закону смеју изоставити, онда Министар финансије на предлог окружног одбора одређује стопу приреза. — Овај 132. члан предвиђа дакле, у којој фази се износи збору општинском на решење питање о прирезу, и шта бива ако збор не одобр прирез, како га предлаже општински одбор или надзорна државна власт. — Пошто у члану 131. закона о општинама није изведена процедура о одобравању општинског приреза од стране општинског збора, треба сматрати, ма да то у члану 132. истог закона није поменуто, да се пропис из члана 132. о времену изнесења збору на решење питања о прирезу односи и на случајеве из члана 131. т. ј. кад прирез није већи од 50% непосредне порезе, али је повећан примедбама надзорне власти. Тако исто ваља сматрати, да се наређење из члана 132. о томе, да ће Министар Финансија одређивати стопу приреза ако збор не одобр тражени прирез по одлуци општинског одбора или по примедбама надзорне државне власти, односи не само на прирез већи од 50% непосредне порезе, већ и на прирез до 50% непосредне порезе, ма да се о томе ништа не говори у члану 131. закона о општинама. — Из напред изложенога може се извести, да је начелник средски, као надзорна власт над општином, био у праву, кад је тражио, да општински збор накнадно решава о прирезу општинском, (ма прирез био и мањи од 50%) који се показао потребан услед примедба средског начелника

на општински буџет, по којима је суму на издатке требало повећати. Ако је био случај, да би се услед повећаних кредита по примедбама средског начелника прирез понео више од 50% непосредне порезе, онда овде изложено мишљење о праву средског начелника, да захтева одлуку зборску о прирезу по његовом предлогу, бива неоспорније, јер сматрамо, да промените прописе закона о општинама треба тако разумети, да се процедура из члана 132. има применити не само кад општински одбор предложи да буџет буде са прирезом већим од 50% непосредне порезе него и кад се толики прирез покаже потребан поводом примедба надзорне власти на пројектовани буџет. Кад ово мишљење не би било тачно, онда би окружни одбор морао дефинитивно одобравати буџете општинске по члану 131. закона о општинама кад год одбор општински није предложио већи прирез од 50% непосредне порезе, а не би био у могућности, да води рачуна о примедбама надзорне државне власти, које повлаче већи прирез од 50% нити би могао да по таквом предмету чини предлог Министру Финансија по члану 132. закона о општинама. — Не може се дакле рећи, да је средски начелник вршио какву злоупотребу у дужности кад је на свој начин тумачио закон у спорном конкретном случају и тражио одлуку зборску о буџету, односно прирезу, сходно члану 132. закона о општинама.

к.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Из казненог завода у сремској Митровици 10. јула ове године, побегао је осуђеник **Лазар Константиновић**, бивши општински чувар и пољак из Јарка, среза илочног у Славонији. Константиновић је био осуђен на једну годину затвора. Стар је 26 година, раста средњег, косе црне, образа дугуљастих, обрве и бркова плавих, без особитих знакова. — На случај проналаска известити Управу вароши Београда с позивом на њен број 19171. од 26. јула ове године.

Драгослав Гавриловић, зв. „Блазнавац“, војни бегунац, редов, коњаник, родом из Блазнаве (срез јасенички, округа крагујевачког) стар око 22 год., стаса средњег, крутуњав, снажан, црномањаст, округлих образа; и **Вождар Дукић**, келнер, родом из Д. Шаторње, (срез јасенички округа крагујевачког) стар око 20 година, висок, крупан, велике главе, црномањаст, по лицу пегав, — одговарају код начелника среза гужанског за разбојништво, а налазе се у бегству.

Моле се све власти, да их потраже, и стражарно упуте начелнику среза гужанског с позивом на његов акт № 8316. од 22. јула ове године.

Ноћу између 9. и 10. јула ове године пробијена је апсана ср. јадранског и из исте су побегли приговореници и то:

1. **Михаило Филиповић** из Смешна Брда општ. јаребичке који је однео и оков на ногама; одговара за седам дела опасних крађа, и бегство из војске — рата, стар 24 год. плав, бркова густих кратких, од одела има опанке, чарапе, копоран и фермен чојани од плаве чоје фино израђен, панталоне уске од шајка, на глави шубару, косе ретке по глави, за вратом има неке крастице;

2. **Милутин-Војовић-Војић-Војин** слуга воденичарски из Скеле ср. посавског округа ваљевског, црномањаст, сувоњав, бркова густих; на ногама опанке, панталоне од шајка, копоран од сурог сукна, на глави шубару; одговара за опасну крађу;

3. **Радосав Петровић-Јовановић**, из Грнчара, бос у кошуљи и копорану од сукна, капа-шајкача, мали, сувоњав, у лицу плав, без бркова, одговара за опасну крађу; и,

4. **Младен Рајић**, из Грнчара, стар 18 год. омален, сувољав, без бркова, у лицу плав, црномањаст, од одела има копоран и кошуљу; бос је, на глави има шубару, одговара за опасну крађу.

Депеша начелника среза јадранског Бр. 10032. и акт Управе вароши Београда № 18163.

Непознати крадљивац на дан 28. јула ушао је кроз прозор на стану г. Живојина Живановића чиновника Францус. Друштва, у улици Цетињској бр. 15., и из истог стана

покрао из једне шатуле разан накит и то: једне брилијатске минђуше са по пет брилијаната висеће округле, један брилијантски прстен са пет брилијаната, један дијамантски прстен са великим каменом; један златан прстен са црвеним рубином; један сребрн прстен у виду бурме; једна широка златна бурма са марком споља „К Ж“ а изнутра Живојин 28-IV-913; један златан ланац са кољеом; један мали женски отворен златан сат, са ланцем на руци и једна масивна златна гривна.

Акт Управе града Београда Бр 19.689.

Стеван Лукић, из Горовича, окривљен је, да је 13. јула ове године извршио крађу новаца из касе 3. пољске болнице шумадиске дивизије калаузом, па побегао. Стар је 23 године, омален, бркова већих смеђих, очију плавих, лица округла, брија се; носио се по војнички а имао је на ногама турске цокуле. На случај проналаска именованог стражарно спровести начелнику среза лепеничког с позивом на његов акт № 6432.

ОБЈАВА

Јован П. Ј. Урсу, из Савинца, ср. бољевачког окр. тимочког, који је решењем овог начелства од 15. јуна ове године Бр: 4017 по чл. 9. зак. о јавној безбедности позван на предају, није се у остављеном року предао, већ је продужио да самовласно живи и казнима дела чини. С тога је решењем овог начелства од данашњег дана Бр: 4882 на основу чл. 10. зак. о јавној безбедности **оглашен за хајдука** и свакоме је од данас слободно убити га.

По чл. 12. истог закона уцењен је са 500 динара, која ће се сума издати ономе ко га буде ухватио или убио, или га полицијској власти показао.

Лични опис Јованов налази се у објави начелства оштампаној у броју 136. Српских Новина од 23. јуна ове године. — Лични је опис овакав: стар је 28. година, косе црне, очију црних, бркова плавих и ретких; има малу плаву брадицу. Од одела имао је на себи: беле чакшире, црни копоран, а на глави шајкачу.

Из канцеларије начелства округа тимочког 25. јула 1913. год. № 4882. у Зајечару.

ПОГИНУО У РАТУ

Поред осталих рањеника пренешено је 10. јула ове године у другој резервној болници у Нишу и једно лице — **војни обвезник** — као тешко рањено и у агонији. Исто је лице умрло и сахрањано, али се није могло сазнати: **које је ово**

лице. Слику његовог леша износимо. Ко зна за ово лице или га познаје, треба да извести његову фамилију, поменути болницу и команданта места у Нишу.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Димитрије Павловић, звани „*Шашко*“, раније кажњаван због превара, и познат као варалица, није

се оставио тога посла. У последње време извршио је више превара по Београду и другим местима; а да

би преваре што успешније вршио, облачио се у наредничку униформу. Димитрије је рођен у Београду, а раније је живео неко време у Крагујевцу; по занату је шлосерски радник. Стар је 28 година, стаса средњег, косе смеђе. Полицијска власт је Димитрија ухватила. — Ако би ко имао какве податке да да о Димитрију или да га за што год тужи, треба да се обрати Управи вароши Београда, а пошто се представљао под разним именима износимо му слику, да би га заинтересовани могли познати.

УХВАЋЕН

Милован Ј. Мијоновић, из Пасјаче, округа топличког, који је окривљен због покушаја убиства а чију смо потерницу изнели у 27. броју „Полицијског Гласника“ од ове године, ухваћен је.

ПОЗИВ

Рашид Кадрић, земљ. из Лукоцрева, среза Ново-Пазарског, стар 18 година, решењем Ново-Пазарског окружног Суда од 23. јула тек год. Бр. 2517. стављен је под суд и у притвор за дело разбојништва, изнимо по тач. 1 и 4. § 241. крив зак., али се и до сада није могао пронаћи, пошто је по извр-

Суд, позива га, да се у року од 3 месеци од дана када овај позив буде објављен, јави овом суду ради пресуђења ове кривице, у противном извињање и пресуду изрећи ће и без његовог присуства.

Од Ново-Пазарског окружног Суда, 23. јула, 1913. год. Бр. 2517. у Новом Пазару.

ТРАЖЕ СЕ

Шабан Даут, из Ивање, побегао је из места сталног становања и до данас није се вратио., Стар је 30. година, средњег раста, очију плавих, косе плаве, бркова плавих, чела висока.

Акт начелства округа тетовског Бр. 8509.

Васа Радојковић — Милошевић, из Жабара који је отумарао од своје куће незнано где. Стар је 37. година, стаса средњег, просед, нарамљује у ходу у сељачком оделу.

Депеша начелника среза моравског округа пожаревачког Бр. 7872.

Драгиша син Милана Јовановића, опанчара из смедерева отумарао је од своје куће незнано где.

Драгиша је стар 10. година, стаса малог, у опште плав.

Акт начелства округа Смедеревског Бр. 6218.

МАНГУП СТОКА

У атару општине јабучке нађена је једна мангуп крава, длаке сиво беле, ровашена у оба ува, рогова омањих, на десном сапу има жиг „К“.

Акт начелника среза тамнавског Бр. 7662.

КРАЂА СТОКЕ

Ноћу између 24. и 25. јула ове године украдена је једна *кобила* из пашњака Душану Драјићу из Богосавца. Кобила је стара 10—12 год; длаке алатасте, на челу цветаста; лева задња копита по средини прсла; на сапима са десне стране има белегу од ударца и жиг државни „О“.

Депеша начелника среза поцерског № 7707.

шењу дела одмах побегао.

Стога у смислу § 314. крив. суд. поступка Ново-Пазарски окружни